

หัวข้อภาคนิพนธ์

กระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ กับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555): กรณีศึกษาสำนักงาน ก.พ.ร
The Paradigm, Culture and Value and its Harmonization to the Public Sector Development Strategic Plan (B.E. 2551-2555)

ชื่อผู้เขียน

ชนกสุดา ธนศักดิ์
Chanoksuda Thanasak

แผนกวิชา/คณะ

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สุพิณ เกชาคุปต์

ปีการศึกษา

2551

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “กระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ I AM READY และความสอดคล้องกับโครงสร้าง และวัฒนธรรมของสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใต้บริบทของแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555)” นี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาทบทวนความหมายและแนวคิดของกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ของข้าราชการไทยตามต้นแบบ I AM READY กับความสอดคล้องกับโครงสร้างและวัฒนธรรมของสำนักงาน ก.พ.ร. และความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2555) รวมทั้งการสรุปและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยตัวแบบ I AM READY นั้น ประกอบด้วย การทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity: I), การปฏิบัติงานเชิงรุกและความขยันตั้งใจทำงาน (Activeness: A), การมีศีลธรรม คุณธรรม (Morality: M), การรู้ทันโลก ปรับตัวทันโลก ตรงกับสังคม (Relevancy: R), การทำงานมุ่งเน้นประสิทธิภาพ (Efficiency: E), ความรับผิดชอบต่อผลงาน ต่อสังคม (Accountability: A), การมีใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตย มีส่วนร่วม โปร่งใส (Democracy: D) และการปฏิบัติแบบมีผลงานและมุ่งเน้นผลงาน (Yield: Y)

จึงเป็นประเด็นน่าสนใจที่จะศึกษาและทบทวน กระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของข้าราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันตามต้นแบบ I AM READY ที่บัญญัติขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ว่ามี

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2551-2555 หรือไม่และเกิดความเหมาะสมกับวัฒนธรรมและโครงสร้างโครงสร้างองค์การ ที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ก.พ.ร. และเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555)

ผลของการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ความสำคัญกับเรื่องความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงานและต่อสาธารณะ (Accountability: A) และรองลงมาคือการเรียนรู้และปรับตัวให้ทันโลก (Relevancy: R) ซึ่งเป็นค่านิยมสำคัญและเหมาะสมวัฒนธรรมองค์การที่เป็นแบบมุ่งปรับเปลี่ยน และแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์หรือแบบตลาด I AM READY เป็นค่านิยมที่ส่งเสริมต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับโครงสร้างยุทธศาสตร์และวัฒนธรรมองค์การ

นอกจากนี้ I AM READY สามารถจัดกลุ่มความสัมพันธ์กับประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประการของแผนยุทธศาสตร์พัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2551-2555 ได้แก่ **ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง** สัมพันธ์กับ การรู้ทันโลก ปรับตัวทันโลก ตรงกับสังคม (Relevancy: R) **มีส่วนร่วม** สัมพันธ์กับ การมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย (Democracy: D) **เก่ง** สัมพันธ์กับ การปฏิบัติงานเชิงรุก (Activeness: A) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency: E) และการมีผลงานและเน้นผลงาน (Yield: Y) และ **ดี** สัมพันธ์กับ การทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity: I) การมีศีลธรรมและคุณธรรม (Morality: M) ความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงานและต่อสาธารณะชน (Accountability: A) หรืออาจกล่าวได้ว่า I AM READY เป็นค่านิยมวิธีการคือแบบของพฤติกรรม ที่จะสามารถทำให้บรรลุค่านิยมเป้าหมาย คือ เก่ง ดี มีส่วนร่วม และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระบวนการทัศน์วัฒนธรรมและค่านิยม I AM READY ในภาพรวมจะมีความเหมาะสม กับสำนักงาน ก.พ.ร. แต่ I AM READY ไม่ได้ให้บริบทความสำคัญกับเรื่องความสัมพันธ์ และการร่วมมือร่วมใจภายในองค์การ จึงควรเพิ่มมิติด้านการทำงานร่วมกันในองค์การ หรือ ทีมงาน เข้าไปใน I AM READY ด้วย ดังตัวแบบค่านิยมเกี่ยวข้องกับการทำงานในยุคใหม่ ซึ่งประกอบด้วยค่านิยมมุ่งผลงาน ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า การสร้างสรรค์ การทันเทคโนโลยีและค่านิยมมุ่งลูกค้าหรือผู้รับบริการ ทั้งนี้ เพื่อให้ I AM READY เป็น วัฒนธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของสำนักงาน ก.พ.ร. ที่มีความสมบูรณ์ และสอดคล้องกับบริบทของทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของประเทศในอนาคตข้างหน้าได้อย่างแท้จริง